

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1979-1980**

8 JANVIER 1980

Proposition de loi assimilant, au regard de la législation sociale, les « personnes de nationalité indéterminée » aux « apatrides »

RAPPORT

**FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'EMPLOI, DU TRAVAIL ET DE LA
PREVOYANCE SOCIALE
PAR M. VANGHEEL**

La proposition qui vous est soumise avait déjà fait un long chemin avant d'être adoptée par votre Commission, le 4 décembre 1979. En effet, elle avait déjà été déposée une première fois au Sénat le 13 novembre 1975 (Doc. Sénat 714 (1975-1976) n° 1). Après la dissolution des Chambres en 1977, elle fut redéposée le 23 juin 1977 (Doc. Sénat 85 (S.E. 1977) n° 1) et discutée pour la première fois le 16 mars 1978. A nouveau frappée de caducité par la dissolution des Chambres le 15 novembre 1978, elle fut ensuite déposée une troisième fois.

Au cours d'une première réunion, l'auteur de la proposition a déclaré que son intention était de donner une base juridique aux allocations actuellement versées dans le secteur social, illégalement en fait, aux personnes de nationalité indéterminée. Le texte proposé garantira aux intéressés la sécurité juridique au regard de la législation sociale.

Ont participé aux travaux de la Commission :

Membres effectifs : MM. De Rore, président; Bury, Claeys, Coen, Conrotte, De Clercq C., Deleecq, Delpérée, Mme Herman-Michielsens, MM. Houben, Humblot J., Kenens, Mainil, Meunier, Poulain, Mmes Remy-Oger, Staels-Dompas, MM. Vandenabeele, Van den Eynden, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem et Vangeel, rapporteur.

Membres suppléants : MM. Deconinck, De Rouck, Egelmeers, Nutkewitz et Vergeylen.

R. A 11373**Voir :****Document du Sénat :**

55 (S.E. 1979) : N° 1 : Proposition de loi

BELGISCHE SENAAAT**ZITTING 1979-1980**

8 JANUARI 1980

Voorstel van wet tot gelijkstelling in de sociale wetgeving van de term « onbepaalde nationaliteit » met die van « staatloze »

VERSLAG

**NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
TEWERKSTELLING, DE ARBEID EN DE
SOCIALE VOORZORG UITGEBRACHT
DOOR DE HEER VANGHEEL**

Het voorstel dat voorligt had reeds een lange weg afgelegd vooraleer het op 4 december 1979 door uw Commissie werd goedgekeurd. Inderdaad, het werd reeds een eerste maal bij de Senaat aanhangig gemaakt op 13 november 1975 (Doc. Senaat 714 (1975-1976) nr. 1). Na de Parlementsontbinding van 1977 werd het opnieuw ingediend op 23 juni 1977 (Doc. Senaat 85 (B.Z. 1977) nr. 1). Er werd een eerste bespreking aan gewijd op 16 maart 1978. Ingevolge de ontbinding van 15 november 1978 kwam het opnieuw te vervallen om dan een derde keer te worden ingediend.

Tijdens een eerste vergadering verklaarde de auteur van het voorstel dat het zijn bedoeling is een juridische basis te scheppen voor de uitkeringen welke thans in de sociale sector, in feite op onwettelijke grondslag, aan de personen van onbepaalde nationaliteit worden gedaan. Aldus wordt voor de betrokkenen m.b.t. de sociale wetgeving rechtszekerheid geschapen.

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

Vaste leden : de heren De Rore, voorzitter; Bury, Claeys, Coen, Conrotte, De Clercq C., Deleecq, Delpérée, Mevr. Herman-Michielsens, de heren Houben, Humblot J., Kenens, Mainil, Meunier, Poulain, Mevrn. Remy-Oger, Staels-Dompas, de heren Vandenabeele, Van den Eynden, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem en Vangeel verslaggever.

Plaatsvervangers : de heren Deconinck, De Rouck, Egelmeers, Nutkewitz en Vergeylen.

R. A 11373**Zie :****Gedr. St. van de Senaat :**

55 (B.Z. 1979) : N° 1 : Voorstel van wet.

Le Ministre de la Prévoyance sociale et des Pensions constate que la proposition vise l'ensemble de la législation sociale. Or, une étude à laquelle il a fait procéder a montré que, sauf pour le revenu garanti aux personnes âgées, aucun problème ne se pose dans les différents secteurs de la législation de sécurité sociale quant à l'objectif poursuivi par l'auteur.

Par ailleurs, le Ministre communique à la Commission les informations suivantes, fournies par les Ministres de la Justice et des Finances.

I. Ministre de la Justice

Le groupe de population des nomades ou bohémiens comprend deux catégories, à savoir :

1. *Ceux qui possèdent la nationalité belge*

Ces personnes sont normalement inscrites aux registres de la population.

2. *Les étrangers*

Parmi ceux-ci l'on distingue :

a) *Ceux qui possèdent un permis de séjour*

Il s'agit tout au plus d'un groupe de 200 personnes. Pendant la seconde guerre mondiale, les étrangers de cette catégorie avaient reçu une carte de bohémien. Lors des mesures de régularisation prises en 1975 en faveur des étrangers, ils se sont vu accorder un permis de séjour pour une durée d'un an. Ce permis est prolongé d'office quand ils se présentent à l'instance compétente. Ils reçoivent un certificat d'inscription au registre des étrangers et doivent indiquer une adresse de contact.

b) *Ceux qui résident illégalement en Belgique*

Ils sont expulsés dès que l'on constate leur présence.

II. Ministre des Finances

Suivant les renseignements fournis par l'Administration centrale des contributions à Bruxelles, il n'existe pas d'instructions spéciales en matière d'impôt sur le revenu pour ce groupe de population. En principe, ces personnes doivent déclarer leurs revenus au bureau des contributions du district dans lequel elles se trouvent au 1er janvier.

Le Ministre de la Prévoyance sociale et des Pensions a donné lui-même les précisions suivantes sur les différents secteurs intéressés :

I. *Pensions des travailleurs salariés*

En matière d'application de l'arrêté royal n° 50 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés, les difficultés pouvant surgir sur le plan de l'octroi et du paiement sont limitées à celles des contacts à établir avec le demandeur.

De Minister van Sociale Voorzorg en Pensioenen liet opmerken dat het voorstel de ganse sociale wetgeving op het oog heeft. Uit een onderzoek dat hij heeft laten instellen is gebleken dat behalve voor wat het gewaarborgd inkomen voor bejaarden aangaat, de verschillende sectoren van de sociale zekerheidswetgeving geen problemen stellen voor wat het door de auteur nagestreefde doel betreft.

Hij gaf uw Commissie tevens kennis van de hierna volgende inlichtingen welke ter zake door de Ministers van Justitie en van Financiën werden verstrekt.

I. Minister van Justitie

De bevolkingsgroep der nomaden of zigeuners is samengesteld uit twee categorieën van personen, te weten :

1. *Degenen die de Belgische nationaliteit hebben*

Die personen zijn normaal ingeschreven in de bevolkingsregisters.

2. *De buitenlanders*

Hieronder bevinden zich :

a) *Degenen die een verblijfsvergunning bezitten*

Het betreft een groep van maximum 200 personen. Gedurende de tweede wereldoorlog hebben ze een zigeunerskaart gekregen. Ingevolge de regularisatiemaatregelen die in 1975 werden getroffen ten gunste van de buitenlanders werd hun een verblijfsvergunning voor één jaar toegekend. Die vergunning wordt ambtshalve verlengd wanneer ze zich aanbieden bij de bevoegde instantie. Zij ontvangen een bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister en moeten een contactadres opgeven.

b) *Degenen die illegaal in België verblijven*

Ze worden uit het land gedreven zodra ze worden gevonden.

II. Minister van Financiën

Overeenkomstig de door het Hoofdbestuur van de Belastingen te Brussel medegedeelde inlichtingen, wordt geen bijzonder onderzoek ingesteld inzake de belasting op het inkomen voor deze bevolkingsgroep. In principe moeten die mensen hun inkomen aangeven in het taxatiekantoor van het district waarin ze zich op 1 januari bevinden.

De Minister van Sociale Voorzorg en Pensioenen verstrekte over de verschillende betrokken sectoren volgende toelichting :

I. *Werknemerspensioenen*

Inzake de toepassing van het koninklijk besluit nr. 50 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, zijn de moeilijkheden die kunnen rijzen op het vlak van de toekenning en de betaling, beperkt tot die van het contact dat moet worden opgenomen met de aanvrager.

En effet, l'application de la législation concernant la pension des travailleurs salariés n'est pas limitée aux personnes possédant une nationalité.

L'article 1er de l'arrêté royal n° 50 précise : « le présent arrêté a pour objet d'organiser un régime :

1° De pension de retraite au profit des travailleurs salariés ayant été occupés en Belgique, en exécution d'un quelconque contrat de louage de travail, ... »

II. Loi du 1er avril 1969 instituant un revenu garanti aux personnes âgées

1. Conditions :

1.1. D'âge (loi, art. 1er, § 1er) — pas de problème.

1.2. De nationalité (loi, art. 1er, § 2) — le revenu garanti est accordé :

- Aux Belges;
- Aux ressortissants des pays avec lesquels la Belgique a conclu une convention de réciprocité;
- Aux apatrides;
- Aux réfugiés de l'ONU.

En ce qui concerne les apatrides, l'article 1er, § 2, alinéa 1er, de la loi précitée du 1er avril 1969 pourrait être modifié, encore que l'on puisse se demander si une telle modification est bien nécessaire, puisque, par décision du Ministre de la Prévoyance sociale, les personnes de nationalité indéterminée sont assimilées aux apatrides pour l'application de ladite loi.

En effet, à la question parlementaire n° 159, posée le 7 août 1975 par M. le Sénateur C. De Clercq, le Ministre de la Prévoyance sociale de l'époque a répondu que « les personnes de nationalité indéterminée paraissent devoir être assimilées à des apatrides ».

1.3. De résidence (loi, art. 1er, § 2, et règlement général, art. 63).

Les bénéficiaires doivent résider en Belgique, c'est-à-dire qu'ils doivent avoir leur résidence ordinaire en Belgique et séjourner habituellement sur le territoire du Royaume.

Est censé résider dans le Royaume celui qui séjourne à l'étranger pendant une durée inférieure à un mois par an ou y est soigné pendant plus d'un mois.

Les bénéficiaires qui ne sont pas Belges doivent avoir résidé en Belgique pendant les cinq dernières années précédant la date à laquelle s'ouvre le droit au revenu garanti.

Bien que le groupe visé n'ait pas de résidence fixe, les conditions de résidence ne constituent pas un empêchement. On peut cependant s'attendre à des difficultés d'ordre pratique.

De toepassing van de wetgeving inzake werknemerspensioenen is niet beperkt tot de personen die een nationaliteit bezitten.

Artikel 1 van het koninklijk besluit nr. 50 preciseert : « dit besluit bedoelt een regeling te treffen :

1° Voor rustpensioenen ten voordele van de werknemers die in België tewerkgesteld zijn geweest ter uitvoering van enige arbeidsovereenkomst ... »

II. Wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden

1. Voorwaarden :

1.1. Inzake leeftijd (wet, art. 1, § 1) — geen problemen.

1.2. Inzake nationaliteit (wet, art. 1, § 2) — het gewaarborgd inkomen wordt toegekend :

- Aan de Belgen;
- Aan de onderdanen van de landen waarmee België een wederkerigheidsakkoord heeft gesloten;
- Aan de staatlozen;
- Aan de UNO-vluchtelingen.

In verband met de staatlozen zou artikel 1, § 2, 1° lid, van voornoemde wet van 1 april 1969 kunnen worden gewijzigd hoewel de vraag kan worden gesteld of zulke wijziging noodzakelijk is aangezien de personen met onbepaalde nationaliteit door een beslissing van de Minister van Sociale Voorzorg worden gelijkgesteld met de staatlozen voor de toepassing van de wet van 1 april 1969.

Op de parlementaire vraag nr. 159, op 7 augustus 1975 gesteld door Senator C. De Clercq, heeft de toenmalige Minister van Sociale Voorzorg inderdaad geantwoord dat « de personen met een onbepaalde nationaliteit lijken te moeten worden gelijkgesteld met staatlozen ».

1.3. Inzake woonplaats (wet, art. 1, § 2, en algemeen reglement, art. 63).

De begunstigden moeten in België verblijven, d.w.z. dat zij hun gewone verblijfplaats in België moeten hebben en gewoonlijk op het Belgisch grondgebied moeten wonen.

Wordt geacht in het Rijk te verblijven, de persoon die gedurende minder dan één maand per jaar in het buitenland verblijft of er gedurende meer dan één maand wordt verzorgd.

De gerechtigden die geen Belg zijn moeten in België verblijven gedurende de laatste vijf jaren die voorafgaan aan de datum waarop het recht op het gewaarborgd inkomen wordt toegekend.

Hoewel de bedoelde groep geen vaste verblijfplaats heeft, vormen de voorwaarden inzake de verblijfplaats geen hinder. Er kunnen wel moeilijkheden van praktische aard worden verwacht.

2. Incidence des ressources

Toutes les ressources, quelles que soient leur nature et leur origine, entrent en ligne de compte. Sur ce point, des difficultés peuvent surgir, vu la vie errante de ce groupe et la manière dont il pourvoit à sa subsistance.

3. Demande

(Règlement général — art. 2)

La demande doit être introduite auprès du bourgmestre de la commune dans laquelle le demandeur a sa résidence effective. Il serait souhaitable qu'au moment de sa demande, ce dernier soit tenu d'indiquer une adresse fixe en vue de la correspondance à échanger. En effet, des contacts par écrit sont nécessaires pendant la constitution du dossier. A ce sujet, il convient de signaler que le demandeur est tenu, en vertu de l'article 15 du Règlement général, de renvoyer les formulaires de déclaration de ses ressources dans un délai très limité.

4. Décision

(Règlement général — art. 50)

Elle est notifiée à l'adresse de correspondance du demandeur par lettre recommandée à la poste.

5. Contestations

(Loi, art. 16)

Il s'agit du greffe du tribunal du travail de l'arrondissement judiciaire dans lequel le demandeur a son adresse de correspondance.

6. Paiement

(Règlement général)

Le revenu garanti est payable à domicile, entre les mains du bénéficiaire.

III. Commentaire en ce qui concerne les accidents du travail et les maladies professionnelles

Les législations relatives aux accidents du travail et aux maladies professionnelles ne contiennent pas de disposition excluant de leur champ d'application les apatrides et les personnes de nationalité indéterminée.

La loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail est applicable à toutes les personnes qui, en qualité d'employeur, de travailleur ou de personne assimilée, sont assujetties, pour tout ou en partie, à l'un des trois régimes de sécurité sociale mentionnés en son article 1er.

Quant au bénéfice de la réparation des dommages résultant des maladies professionnelles, il est garanti aux catégories de personnes visées à l'article 2 des lois coordonnées du 3 juin 1970 sur les maladies professionnelles.

2. Weerslag van de inkomsten

Alle inkomsten, ongeacht hun aard en hun oorsprong, worden in aanmerking genomen. In dit verband kunnen moeilijkheden rijzen omwille van het zwervend bestaan van die groep en de manier waarop hij in zijn onderhoud voorziet.

3. Aanvraag

(Algemeen Reglement — art. 2)

De aanvraag moet worden ingediend bij de burgemeester van de gemeente waarin de aanvrager werkelijk verblijft. Het ware aangewezen dat de aanvrager op het ogenblik van zijn aanvraag zou worden verplicht een vast correspondentieadres op te geven. Tijdens de samenstelling van het dossier zijn schriftelijke contacten inderdaad noodzakelijk. In dit verband dient te worden opgemerkt dat de aanvrager er krachtens artikel 15 van het Algemeen Reglement toe gehouden is de formulieren betreffende de aangifte van zijn inkomsten binnen een zeer korte termijn terug te zenden.

4. Beslissing

(Algemeen Reglement — art. 50)

Ze wordt betekend aan het correspondentieadres van de aanvrager bij een ter post aangetekende brief.

5. Betwistingen

(Wet, art. 16)

De griffie van de arbeidsrechtbank van het gerechtelijk arrondissement van het correspondentieadres van de aanvrager is vermeld.

6. Betaling

(Algemeen Reglement)

Het gewaarborgd inkomen is betaalbaar aan huis, aan de betrokkene zelf.

III. Commentaar inzake arbeidsongevallen en beroepsziekten

De wetgevingen inzake de arbeidsongevallen en de beroepsziekten bevatten geen bepaling tot uitsluiting uit hun toepassingsgebied, van de staatlozen en de personen met onbepaalde nationaliteit.

De wet van 10 april 1971 op de arbeidsongevallen is toepasselijk op alle personen die, in de hoedanigheid van werkgever, werknemer of daarmee gelijkgestelde persoon, geheel of gedeeltelijk zijn onderworpen aan één van de drie sociale-zekerheidsstelsels vermeld onder artikel 1 van de betrokken wetgeving.

Het genot van de schadeloosstelling ingevolge beroepsziekten is gewaarborgd aan de categorieën van personen bedoeld bij artikel 2 van de gecoördineerde wetten van 3 juni 1970 betreffende de beroepsziekten.

IV. Assurance maladie-invalidité

Cette législation ignore la notion de nationalité pour les bénéficiaires.

Un membre craint que l'adoption de la proposition ne crée bien des difficultés quant à l'application de la législation de sécurité sociale. Personnellement, il préférerait que cette application soit limitée à la législation instituant un revenu garanti aux personnes âgées.

En conclusion de ce premier échange de vues, il est demandé au Ministre de recueillir l'avis du Ministre de la Justice.

Au cours d'une réunion suivante, le Ministre de la Prévoyance sociale signale qu'il avait déjà demandé cet avis le 29 mars 1978. Le 18 mai 1979, il a insisté une nouvelle fois auprès du Ministre de la Justice. N'ayant toujours reçu aucune réponse, le Ministre de la Prévoyance sociale adressera une nouvelle lettre à son collègue. Il ajoute que la proposition est rédigée en termes trop généraux et que le problème pourrait être résolu par des mesures spéciales. Une fois reçu l'avis du Ministre de la Justice, il serait possible de préparer une véritable modification de la loi du 1er avril 1969. Il ne faut pas perdre de vue que l'adoption du texte à l'examen pourrait avoir automatiquement des répercussions sur d'autres législations.

L'auteur de la proposition déclare que celle-ci vise avant tout à résoudre des problèmes qui se posent dans le secteur du revenu garanti aux personnes âgées. Il serait donc souhaitable de modifier dès à présent l'article 1er, § 2, de la loi du 1er avril 1969 en le complétant par le membre de phrase « soit de nationalité indéterminée ».

Un membre estime qu'il convient de demander d'abord au Ministre de la Justice quelle est la différence entre les personnes de nationalité indéterminée et les apatrides. Peut-être comprend-on également parmi les premières celles qui possèdent une double nationalité, ce qui créerait le risque d'une application trop étendue de notre législation de sécurité sociale ou, autrement dit, d'accorder des avantages à des ressortissants de pays avec lesquels aucune convention de réciprocité n'a été conclue. L'intervenant croit préférable d'apporter une modification à la législation sur les naturalisations, dont les dispositions sont d'application générale.

L'auteur de la proposition pourrait se rallier à cette suggestion, pour autant qu'elle vise le texte à l'examen. Cependant, celui-ci a pour but d'adapter la législation relative au revenu garanti. On perdrait trop de temps s'il fallait attendre l'avis du Ministre de la Justice. De plus, la proposition ne modifie en rien la loi sur les naturalisations.

Le Ministre de la Prévoyance sociale rappelle que sa lettre au Ministre de la Justice avait pour point de départ le texte de la proposition. Or, voici qu'il apparaît déjà que cette dernière a été conçue trop largement. Il convient d'attendre d'abord l'avis du Ministre de la Justice, après quoi on pourra amender le texte.

IV. Ziekte- en invaliditeitsverzekering

Die wetgeving kent geen begrip van nationaliteit voor de gerechtigden.

Een lid sprak de vrees uit dat de aanvaarding van het voorstel heel wat moeilijkheden zou kunnen meebrengen bij de toepassing van de sociale-zekerheidswetgeving. Hij gaf er persoonlijk de voorkeur aan de toepassing te beperken tot de wetgeving inzake het gewaarborgd inkomen voor bejaarden.

Tot besluit van deze eerste gedachtenwisseling werd aan de Minister gevraagd het advies van de Minister van Justitie in te winnen.

Tijdens een volgende vergadering deelde de Minister van Sociale Voorzorg mede dat hij reeds op 29 maart 1978 om een dergelijk advies had verzocht. Op 18 mei 1979 werd opnieuw bij de Minister van Justitie aangedrongen. Vermits hij nog steeds geen antwoord had ontvangen, zou hij opnieuw een schrijven aan zijn collega richten. De Minister verklaarde ook dat het voorstel te algemeen gesteld was en het zou mogelijk zijn aan de hand van bijzondere maatregelen een oplossing aan het gestelde probleem te geven. Na ontvangst van het advies van de Minister van Justitie, zou een reële wijziging aan de wet van 1 april 1969 kunnen voorbereid worden. Men verlieze niet uit het oog dat de goedkeuring van de tekst die voorligt een mechanische weerslag op andere wetgevingen kan hebben.

De auteur zegde met zijn voorstel in de eerste plaats een oplossing te beogen voor problemen in de sector van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden. Het zou dus goed zijn nu reeds de wet van 1 april 1969 in zijn artikel 1, § 2, te wijzigen door toevoeging van de zinsnede « hetzij van onbepaalde nationaliteit ».

Een lid achtte het aangewezen eerst aan de Minister van Justitie te vragen wat het verschil is tussen personen van onbepaalde nationaliteit en staatlozen. Het is mogelijk dat men onder eerstgenoemden ook personen verstaat met een dubbele nationaliteit, zodat een gevaar ontstaat voor overtrekking van de bepalingen van onze sociale zekerheid of m.a.w. van voordelen toe te kennen aan ingezetenen van landen waarmee geen reciprociteitsakkoord werd afgesloten. Het zou zijns inziens beter zijn een wijziging te brengen aan de wetgeving op de naturalisaties waarvan de bepalingen algemeen gelden.

De auteur kon het standpunt bijtreden voor zover het sloeg op de tekst zoals hij thans voorligt. Het doel is evenwel de wetgeving inzake het gewaarborgd inkomen aan te passen. Het zou te lang duren indien men op het advies van Justitie moest wachten. Daarenboven wijzigt het voorstel niets aan de wet op de naturalisaties.

De Minister van Sociale Voorzorg herinnerde eraan dat zijn schrijven aan de Minister van Justitie stelde op de tekst van het voorstel. Nu reeds blijkt evenwel dat het voorstel te ruim is opgevat. Er moet op het advies van Justitie worden gewacht, waarna de tekst kan geamendeerd worden.

Un membre estime que toute crainte disparaîtrait si l'auteur de la proposition amendait celle-ci de manière à en limiter la portée.

L'auteur de la proposition dépose l'amendement suivant :

ARTICLE UNIQUE

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« Compléter le premier alinéa de l'article 1er, § 2, de la loi du 1er avril 1969 instituant un revenu garanti aux personnes âgées, par les mots « soit de nationalité indéterminée. »

Si l'amendement est adopté, l'intitulé devra être rédigé comme suit :

« Proposition de loi modifiant l'article 1er, § 2, de la loi du 1er avril 1969 instituant un revenu garanti aux personnes âgées. »

Un membre estime qu'il serait utile de surseoir à l'examen de la proposition et d'insister une nouvelle fois auprès du Ministre de la Justice pour obtenir un avis, compte tenu notamment du nouveau texte proposé.

Un autre membre souligne l'utilité d'une codification du droit de sécurité sociale. Il ne doit tout de même pas être impossible que l'avis demandé soit donné dans un délai de deux à trois semaines. En outre, il ne faut pas perdre de vue que le droit social précède souvent le droit général, du fait qu'il a une matière vivante pour objet.

Le Président propose que le Ministre de la Prévoyance sociale insiste une fois encore auprès de son collègue de la Justice, à qui il adressera d'ailleurs lui-même une lettre en ce sens.

Le Ministre de la Prévoyance sociale et des Pensions promet d'insister et de demander par la même occasion qu'il soit tenu compte de l'amendement.

Finalement, la proposition est soumise à un nouvel examen au cours de la réunion du 4 décembre 1979.

Le Ministre de la Prévoyance sociale et des Pensions communique l'avis du Ministre de la Justice, émis le 10 juillet 1979 et dont voici le texte :

« Les conséquences juridiques de la distinction entre les personnes de nationalité indéterminée et les apatrides sont les suivantes :

« En application de l'article 12.1 de la Convention relative au statut des apatrides, le statut personnel de tout apatride est régi par la loi du pays de son domicile ou, à défaut de ce domicile, par la loi du pays de sa résidence. Il en résulte qu'en matière de droit des personnes, la législation belge est applicable aux apatrides domiciliés ou résidant en Belgique.

Les droits ainsi acquis doivent en principe être respectés par tout Etat partie à ladite Convention, en vertu de l'article 12.2 de celle-ci.

Een lid was de mening toegedaan dat alle vrees wegviel indien de auteur het voorstel amendeerde in de zin van een beperking van de draagwijdte ervan.

De auteur van het voorstel legde volgend amendement neer :

ENIG ARTIKEL

Dit artikel te vervangen als volgt :

« Artikel 1, § 2, eerste lid, van de wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden, wordt aangevuld met de woorden « hetzij van onbepaalde nationaliteit. »

Indien het amendement wordt aangenomen, moet het opschrift als volgt luiden :

« Voorstel van wet tot wijziging van artikel 1, § 2, van de wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden. »

Een lid achtte het nuttig het voorstel aan te houden en opnieuw bij de Minister van Justitie aan te dringen om een advies te bekomen, mede in het licht van de nieuwe tekst die werd voorgesteld.

Een ander lid onderstreepte het nut van een codificatie van het sociale-zekerheidsrecht. Het moet mogelijk zijn het gevraagd advies binnen een tijdsspanne van twee tot drie weken uit te brengen. Men vergete ook niet dat het sociaal recht dikwijls aan het algemeen recht voorafgaat omdat men op dat gebied met een levende materie te maken heeft.

De Voorzitter stelde voor dat de Minister van Sociale Voorzorg opnieuw bij zijn collega van Justitie zou aandringen. Hij zou in dezelfde zin een brief tot de Minister van Justitie richten.

De Minister van Sociale Voorzorg en Pensioenen beloofde zulks te doen en tevens te vragen rekening te houden met het amendement.

Het voorstel werd tenslotte opnieuw onderzocht tijdens de vergadering van 4 december 1979.

De Minister van Sociale Voorzorg en Pensioenen deelde het advies van de Minister van Justitie mede, dat op 10 juli 1979 werd uitgebracht :

« De juridische gevolgen van het onderscheid tussen personen met onbepaalde nationaliteit en staatlozen zijn :

« Volgens artikel 12.1 van het Verdrag betreffende de status van staatlozen wordt de persoonlijke staat van een staatloze geregeld door de wet van het land van zijn woonplaats of, indien hij geen woonplaats heeft, van het land van zijn verblijf. Daaruit volgt dat inzake personenrecht de Belgische wet van toepassing is op de staatlozen die in België wonen of verblijven.

Overeenkomstig artikel 12.2 van dit Verdrag moeten de aldus verkregen rechten in beginsel worden nageleefd door iedere Staat die partij is bij dit Verdrag.

En ce qui concerne les personnes de nationalité indéterminée, il n'est pas exclu que, dans certaines circonstances où des solutions urgentes s'imposent (mariage, par exemple), il ait, dans la pratique, été fait application de la législation belge quant à leur statut personnel.

Toutefois, aucun pays n'est tenu de reconnaître les droits ainsi acquis, qui pourraient d'ailleurs être remis en cause, une fois leur nationalité « découverte ».

Il ne me paraît pas douteux que l'octroi d'avantages financiers aux étrangers de nationalité indéterminée ne fera qu'augmenter le contentieux en matière de nationalité en incitant certains étrangers à cacher des documents concernant leur nationalité ou, tout au moins, à ne faire aucun effort pour déterminer leur véritable nationalité.

Cette situation aura également pour effet qu'il sera, le cas échéant, impossible de les éloigner du pays à défaut de connaître leur pays de provenance. »

Le Ministre ajoute les observations suivantes :

1. Une autre disposition encore qui incite à la prudence est l'article 24.3 de la susdite Convention relative au statut des apatrides.

Cet article dispose : « Les Etats contractants étendront aux apatrides le bénéfice des accords qu'ils ont conclus ou viendront à conclure entre eux concernant le maintien des droits acquis ou en cours d'acquisition en matière de sécurité sociale, pour autant que les apatrides réunissent les conditions prévues pour les nationaux des pays signataires des accords en question. »

Si la proposition de loi est adoptée, on devra également tenir compte de cette disposition internationale : la Belgique sera liée d'une manière unilatérale. En effet, l'assimilation interne belge ne pourra lier d'aucune façon les autres Etats signataires de la Convention.

2. Dernière remarque : la proposition de loi donnera aux personnes de nationalité indéterminée (ou qui prétendront être sans nationalité) un traitement plus favorable qu'aux étrangers d'une nationalité déterminée qui sont citoyens d'un Etat avec lequel la Belgique n'a pas signé de convention.

Le Ministre de la Prévoyance sociale et des Pensions attire également l'attention sur l'article 77 du projet de loi relatif aux propositions budgétaires 1979-1980, qui apporte à l'article 1er, § 2, premier alinéa, de la loi du 1er avril 1969 instituant un revenu garanti aux personnes âgées une modification qui ne va cependant pas aussi loin que la proposition.

En réponse à la question d'un membre, l'auteur fait remarquer que la proposition ne concerne qu'un nombre très limité de cas. L'amendement qu'il a déposé aura pour effet de réduire encore ce nombre, ce qui suffit déjà à lever bien des objections. Il rappelle que la lacune juridique actuelle résulte de la suppression de la carte de nomade. Afin de

Het is niet uitgesloten dat in bepaalde omstandigheden waarin dringende oplossingen vereist zijn (b.v. huwelijk), in de praktijk de Belgische wetgeving is toegepast wat betreft de persoonlijke staat van personen met onbepaalde nationaliteit.

Geen enkel land is echter gehouden tot erkenning van de aldus verkregen rechten, die trouwens opnieuw ongedaan kunnen worden gemaakt vanaf het ogenblik dat de echte nationaliteit wordt « ontdekt ».

Toekenning van financiële voordelen aan vreemdelingen met onbepaalde nationaliteit zal ongetwijfeld betwistingen opnieuw aanwakken omdat bepaalde vreemdelingen geneigd zullen zijn stukken betreffende hun nationaliteit achter te houden of zelfs geen enkele inspanning zullen doen om hun echte nationaliteit te doen vaststellen.

Dat zal ook tot gevolg hebben dat het in voorkomend geval onmogelijk zal zijn bepaalde personen uit het land te verwijderen omdat hun land van herkomst niet bekend is. »

Hij voegde er ook nog volgende bemerkingsen aan toe :

1. Een ander punt dat ook tot voorzichtigheid behoort aan te zetten, is artikel 24.3 van het Verdrag betreffende de status van staatlozen.

Dit artikel bepaalt : « De Verdragsluitende Staten zullen de voordelen van tussen hen gesloten of nog te sluiten overeenkomsten betreffende de handhaving van verkregen rechten of van rechten welke verkrijging een aanvang heeft genomen op het gebied van de sociale zekerheid, uitstrekken tot staatlozen, voor zover dezen voldoen aan de voorwaarden gesteld aan de onderdanen van de Staten die partij zijn bij de overeenkomsten in kwestie. »

Indien het wetsvoorstel wordt aangenomen, zal ook nog rekening moeten worden gehouden met deze internationale bepaling : België zal unilateraal gebonden zijn. De gelijkstelling in België van staatlozen en personen met onbepaalde nationaliteit is immers op generlei wijze bindend voor de andere Staten die het Verdrag hebben ondertekend.

2. Een laatste opmerking : door dit wetsvoorstel zullen de personen met onbepaalde nationaliteit (of zij die beweren geen nationaliteit te hebben), een gunstiger behandeling krijgen dan de vreemdelingen met een bekende nationaliteit die onderdaan zijn van een Staat waarmee België geen verdrag heeft gesloten.

De Minister van Sociale Voorzorg en Pensioenen vestigde ook de aandacht op artikel 77 van het « Wetsontwerp betreffende de budgettaire voorstellen 1979-1980 », dat een wijziging aan artikel 1, § 2, eerste lid, van de wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden voorziet die evenwel niet zo ver reikt als het voorstel.

In antwoord op een vraag van een lid, verklaarde de auteur dat het voorstel slechts op een zeer klein aantal gevallen betrekking heeft. Zijn amendement heeft een verdere versmalling van de basis tot gevolg waardoor het reeds heel wat tegenwerpingen opdoekt. Hij herinnerde eraan dat de huidige juridische lacune een gevolg is van de afschaffing

répondre aux observations du Ministre, il se déclare disposé à adapter son amendement et propose le texte suivant :

« Article unique »

A l'article 1er, § 2, de la loi du 1er avril 1969 instituant un revenu garanti aux personnes âgées, il est inséré, entre le premier et le deuxième alinéa, un alinéa nouveau rédigé comme suit :

« Pour l'application de la présente loi, la personne de nationalité indéterminée est assimilée à l'apatride. »

Si ce texte est adopté, l'intitulé de la proposition devra être rédigé comme suit : « Proposition de loi complétant l'article 1er, § 2, de la loi du 1er avril 1969 instituant un revenu garanti aux personnes âgées. »

Un membre insiste pour qu'une disposition analogue soit également insérée dans la loi du 27 juin 1969 relative à l'octroi d'allocations aux handicapés et dans la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence. Il est indispensable d'uniformiser les dispositions applicables dans les trois régimes.

**

Le texte, tel qu'il a été proposé en cours de réunion par l'auteur de la proposition, a été adopté à l'unanimité des 12 membres présents.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité par les 17 membres présents.

Le Rapporteur,
J. VANGHEEL.

Le Président,
A. DE RORE.

van de nomadenkaart. Ten einde tegemoet te komen aan de opmerkingen van de heer Minister verklaarde hij zich bereid zijn amendement aan te passen en stelde hij volgende tekst voor :

« Enig artikel »

In artikel 1, § 2, van de wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden wordt tussen het eerste en het tweede lid een nieuw lid ingevoegd luidende :

« Voor de toepassing van deze wet wordt de persoon van onbepaalde nationaliteit gelijkgesteld met de staatloze. »

Indien de voorgestelde tekst wordt aangenomen, moet het opschrift van het voorstel luiden : « Voorstel van wet tot aanvulling van artikel 1, § 2, van de wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden. »

Een lid drong erop aan dat ook in de wet van 27 juni 1969 betreffende het toekennen van tegemoetkomingen aan de minder-validen en in de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum een gelijkaardige bepaling zou worden ingelast. Het is onontbeerlijk voor de drie stelsels een uniforme regeling te treffen.

**

De tekst, zoals ter vergadering door de auteur van het voorstel voorgesteld, werd met eenparigheid aangenomen door de 12 aanwezige leden.

Dit verslag is met eenparigheid goedgekeurd door de 17 aanwezige leden.

De Verslaggever,
J. VANGHEEL.

De Voorzitter,
A. DE RORE.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION

Nouvel intitulé

Proposition de loi complétant l'article 1er, § 2, de la loi du 1er avril 1969 instituant un revenu garanti aux personnes âgées

ARTICLE UNIQUE

A l'article 1er, § 2, de la loi du 1er avril 1969 instituant un revenu garanti aux personnes âgées, il est inséré, entre le premier et le deuxième alinéa, un alinéa nouveau rédigé comme suit :

« Pour l'application de la présente loi, la personne de nationalité indéterminée est assimilée à l'apatride. »

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Nieuw opschrift

Voorstel van wet tot aanvulling van artikel 1, § 2, van de wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden

ENIG ARTIKEL

In artikel 1, § 2, van de wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden, wordt tussen het eerste en het tweede lid een nieuw lid ingevoegd, luidende :

« Voor de toepassing van deze wet wordt de persoon van onbepaalde nationaliteit gelijkgesteld met de staatloze. »